

Tandläkarprogrammet GU, extern bedömning, 2024, Åtgärdsplan från Institutionen för odontologi, SA

Bedömargruppens rekommendation	Svar/Åtgärd	Prio	Tidsplan Påbörjas/Utvärderas	Ansvarig
1)	<i>att de faktiska studieresultaten motsvarar lärandemål och högskoleförordningens examensmål</i>			
Det föreligger brist på patienter med rätt behandlingsbehov, vilket påverkar de studerandes möjligheter att uppnå de stipulerade kvantitativa minimikraven i den kliniska träningen.	<p>En ökad volymsträning är önskvärd och är sedan länge föremål för olika åtgärder. Odont-Sam har, och fortsätter med patientrekryteringsåtgärder.</p> <p>Två åtgärder görs nu:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Patientavgifterna sänks med hälften, från nuvarande 50% av ordinarie tandvårdstaxa till 25%. • Arbete pågår för att få till stånd en annextandklinik där studenterna gör en del av sin VFU på senare terminer, för att på så sätt utöka den kliniska mängdträningen. 	hög	Pågående/2017	Odont-Sam
Den kliniska behandlingsträningen börjar relativt sent i utbildningen, i slutet på termin 6.	<p>Den kliniska behandlingsträningen börjar på termin 4 med träning av preventiva insatser och där studenterna arbetar på medstudent.</p> <p>På termin 5 påbörjas patientbehandling med undersökning och diagnostik Tidigareläggning av dessa moment utreds.</p>		2026 i samband med ny utbildningsplan för tandläkarprogrammet /2027	Prefekt, vice prefekt och programansvarig

Vi föreslår att man ser över de kvantitativa minimikraven, inte i syfte att ta bort dem utan snarare för att ”höja ribban”.	Vi inser vikten av kvantitet i undervisningen, jämte vikten av kvalitet. Parallellt med att bevaka kvalitet jobbar vi på att erbjuda en tillräcklig mängdträning.	hög	Pågående/2017	Prefekt och programansvarig
Olika förslag på hur man skulle kunna öka patienttillgången framkommer under samtalen och en utökad dialog mellan regionen och ansvariga på tandläkarprogrammet för att hitta strategier för att öka rekryteringen skulle sannolikt kunna påverka patientrekryteringen positivt.	En sådan dialog kring patienttillgång finns sedan flera år tillbaka genom regelbundna möten i Odont-Sam och flera åtgärder diskuteras och några implementeras som nämnts ovan.	hög	Fortlöpande dialog flera gånger per år med företrädare för institutionen och Folktandvården i VG-region vid Odont.Sam sammanträden/ 2027	Odont-Sam
Det framgår dock inte tydligt i den dokumentation vi tagit del av, hur examinationen går till och vilka bedömningskriterierna är för examinationerna inom vissa områden, gäller både de odontologiska och de basmedicinska ämnena.	Examinationsformer framgår i alla kursplaner men bedömningskriterier saknas i några kurser och de ska förtydligas. Inter- bedömringskriterierna ska också förtydligas inom alla kurser för att förtydliga kraven gentemot studenterna	hög	2024 / 2025	Programansvarig och ämnesansvariga
Studeranderepresentanterna upplever att bedömningskriterierna för de prekliniska och kliniska kurserna ibland tolkas olika av lärarna. Som exempel tas begreppet ”visa självständighet” upp – hur ska det tolkas?	Det stämmer att det finns en risk för att bedömringskriterierna skulle kunna tolkas olika därför har ett arbete påbörjats för att förstärka inter-bedömringsreliabiliteten. Ett exempel är att studenterna kommer att få kontinuerlig återkoppling om sin självständighet genom instrumentet Ortrac Scholar i de kliniska kurserna.	hög	2024 /2025	Programansvarig och ämnesansvariga

<p>Utbildningen är temabaserad och den kliniska träningen är uppdelad i barn- och vuxenklirik. Flera av de intervjuade lärarna i kliniska ämnen med specialitet eller motsvarande, menar att det då ibland kan vara svårt att bedöma i vilken mån man uppnår målen inom ett specifikt kliniskt ämnesområde.</p>	<p>Vi använder hellre begreppet ämnesintegrerad undervisning. Inom barn- och vuxenklirik har varje ämne egna examinationer för att försäkra sig om varje ämnes måluppfyllelse. Eftersom det av lärare kan upplevas som svårt att veta vilken mån studenterna uppfyller målen inom respektive område kommer detta att ses över i den nya utbildningsplanen.</p>	<p>medel</p>	<p>2026 / 2027</p>	<p>Arbetsgruppen för det nya tandläkarprogrammet</p>
<p>Man understryker också från studenthåll att det är stora individuella skillnader, några får göra väldigt lite och andra mer utan att det finns en enkel förklaring mer än tur vid patientfördelningen. Synen varierar bland intressenterna på om den avsatta tiden för klinisk träning är tillräcklig och om när under utbildningen den kliniska träningen börjar. De scheman som föreligger visar omfattningen i tid för klinisk träning. Det är dock oklart hur effektivt tiden används och vad de studerande hinner med.</p>	<p>Skillnad mellan studenterna finns eftersom olika patienter kräver olika behandlingar, men de är inte stora. Lärarna arbetar aktivt för att alla studenter ska ges likartade förutsättningar att kunna uppnå lärandemålen . Inom ramen för nya utbildningsplanen utreds möjligheten att tidigarelägga delar av den kliniska träningen</p>	<p>medel</p>	<p>2026 / 2027</p>	<p>Programkommittén</p>
<p>Exempel ges också på att enstaka studenter inte uppnår de uppsatta målen under den externa VFU:n som omfattar cirka 15 dagar (1dag/vecka under 15 veckor), beroende på vilken klinik man gör sin</p>	<p>Den externa VFU:n är en del av barn- och vuxenklirikkurserna på termin 10. Det är inte så att VFU, eller klinik på barn- och vuxenklirikkurserna, kompenserar för varandra. De är integrerade delar av varandra.</p>	<p>låg</p>	<p>2024 /2025</p>	<p>Kursansvariga</p>

<p>VFU och vilka patienter som finns tillgängliga under de dagar man är där. Studenterna måste då komplettera detta i slutet på termin 10 i den interna VFU:n, precis innan examen, vilket medför stark stress hos studenterna som ska börja anställningar som tandläkare direkt efter examen.</p>	<p>Detta kommer att förtydligas för studenterna för att minska missförstånd.</p>			
<p>Avnämare nämner att de ibland hamnar i situationer då de måste handleda nyexaminerade tandläkare i moment som de nya tandläkarna aldrig utfört under utbildningen, moment man önskar att studenterna fått öva inom ramen för utbildningen.</p>	<p>Tandläkarprogrammet, precis som flera andra vårdutbildningar, fokuserar på de vanligaste tillstånden d.v.s tandläkarstudenterna lär sig behandla de vanligaste tillstånden. Inom ramen för tandläkarutbildningen finns inte möjligheten att rekrytera patienter med alla förekommande sjukdomar, som t.ex. vissa akuta tillstånd.</p>	låg	NA	
2)	<i>att undervisningen sätter studenternas lärande i centrum</i>			

<p>Studenterna önskar mer fri träning på SIMU, man upplever att man tränar i ett tight schema där man hela tiden är i en examinerande situation på SIMU. Studenterna hade önskat ha mer tid för enbart övning.</p>	<p>Vi har dålig erfarenhet av, och har stöd av vetenskapliga litteraturen, att ej lärarledd praktisk träning på SIMU inte ökar studentens förmåga. Studenter tränar men kanske lär sig fel vilket sedan följer med till patientbehandlingen med fara för patientsäkerheten. Egen träning utanför arbetstid är också olämplig av säkerhetsskäl. I samband med pågående revision av tandläkarprogrammet ses möjligheterna för ökad lärarledd praktisk träning på SIMU över.</p>	Ej prioriterat	2026 / 2027	Programansvarig inklusive ämnesansvariga
<p>Studenterna upplever att det saknas skriftliga bedömningskriterier i de basmedicinska ämnena i början på utbildningen, utöver kursplanernas lärandemål.</p>	<p>Skriftliga bedömningskriterier finns. De kan exponeras tydligare på alla basmedicinska kurser.</p>	medel	2024 / 2025	Kursansvariga i de basmedicinska ämnena
<p>Det blir ibland ett längre glapp mellan den klinikförberedande träningen på SIMU-kliniken och tidpunkten för när de kliniska momenten utförs på patient.</p>	<p>Detta ses över i ny utbildningsplanen. Det är oklart vad ”längre glapp” innebär. I typfallet tränas studenter på SIMU eller fantom inom samma termin som åtgärden genomförs praktiskt kliniskt. I vissa fall ägnas en hel termin åt förberedande klinisk träning. Då denna träning inte är fullföljd förrän vid terminsslutet praktiserar kunskaperna på nästföljande termin.</p>	låg	NA	
3)	<i>att undervisningens innehåll och form vilar på vetenskaplig grund samt beprövad erfarenhet</i>			

<p>Viktigt att institutionen får stöd av fakultet och VGR i planeringen för kompetensutveckling av framtida lärare vid tandläkarutbildningen för att upprätthålla den höga vetenskapliga nivån på kollegiet.</p>	<p>I nuläget är en stor andel av lärarkåren över 60 år. Detta är känt sedan länge. Då det krävs grundutbildning, forskarutbildning och specialistutbildning krävs 14 års framförhållning. För att öka andelen forskarutbildade potentiella lärare har Odont-Sam allokert medel för TUA-finansierade doktorander. Tandvården ST-utbildar f.n. tandläkare i alla odontologiska specialiteter. Det kommer inom en 5-10-årsperiod att vara ett underskott på lärare i vissa ämnen. Arbetet med att fylla på underifrån pågår.</p>	<p>Ligger delvis utanför IOs arbete</p>	<p>2024 / 2030</p>	<p>Prefekten, Odont-Sam och tandvården</p>
<p>Åldersstrukturen är ett hot mot den framtida kompetensförsörjningen om det inte utanför institutionen finns en grupp yngre forskare och specialister som kan ta vid när lektorer och professorer går i pension.</p>	<p>Det finns en grupp yngre forskare och specialister som arbetar mot kompetens som lärare. Se kommentaren ovan.</p>	<p>Ligger delvis utanför IOs arbete</p>	<p>2024 / 2030</p>	<p>Prefekten, Odont-Sam och tandvården</p>
<p>4)</p>	<p><i>att lärarna har aktuell och adekvat ämnesmässig och högskolepedagogisk kompetens samt att antalet lärare står i proportion till utbildningens omfattning och innehåll</i></p>			
<p>Åldersstrukturen på lärarlaget. Mer än hälften av de lärare som är upptagna i lärarlistan är 60 år eller äldre, en del har redan passerat pensionsålder och några har gått i pension men arbetar som gästlärare.</p>	<p>Se kommentarerna under punkt 3 ovan.</p>	<p>Ligger delvis utanför IOs arbete</p>	<p>2024 / 2030</p>	

...det finns ett hot mot den framtida kompetensförsörjningen om det inte utanför institutionen finns en grupp yngre forskare och specialister som kan ta vid.	Se kommentarerna under punkt 3 ovan.	Ligger delvis utanför IOs arbete	2024 / 2030	
5)	<i>att utbildningen är relevant för studenternas och samhällets behov</i>			
Den kliniska träningen uppfattas vara begränsad. Detta förklaras från utbildningens sida bero på bland annat dålig tillgång på patienter. Det är oklart om den tid som avsätts för klinisk träning nyttjas optimalt. Den kliniska träningen tidigt i utbildningen begränsas huvudsakligen till undersökning på patient, behandlingsträningen inleds för majoriteten av studenterna sent. Kan tiden för klinisk träning utökas eller nyttjas mer effektivt? Kan man tidigarelägga den kliniska träningen? Synkronisera den klinikförberedande träningen bättre?	Kommentaren berör dels patienttillgång, dels hur utbildningstid ska utnyttjas optimalt. I vissa ämnen, för vissa åtgärder, är det brist på lämpliga patienter, det stämmer. Se kommentar under punkt 1. Med optimal menas i kommentaren att påbörja klinisk träning tidigare. I samband med pågående revision av tandläkarprogrammet ses möjligheter och omständigheter över för att, för vissa ämnen, påbörja klinisk patientbehandling tidigare. Att tidigarelägga patientbehandlingar kräver samtidigt att motsvarande förberedande träning tidigareläggs vilket kan påverka undervisningen i de basmedicinska ämnena, något som utbildningen i Göteborg värnar om.	medel	2026 / 2027	Prefekt och programansvarig
Att en del moment inte tränas innan den externa VFU:n lägger ett stort ansvar på handledarna utanför akademien. En fråga uppkommer om	Det är viktigt att lyfta fram att externa VFUn på termin 10 är en del av kurserna i vuxen- respektive barnklinik.	Ingen prio	NA	

<p>detta borde påverka möjligheten till tillfälligt förordnande mellan termin 9 och termin 10. Regionen ansvarar för rekrytering av patienter. I samverkan med regionen föreslår vi att man hittar strategier för att rekrytera fler patienter med lämpligt behandlingsbehov. Kan tiden för klinisk träning utökas eller nyttjas mer effektivt? Kan man tidigarelägga den kliniska träningen? Synkronisera den klinikförberedande träningen bättre?</p>	<p>Det finns inga moment som inte tränas och examineras innan den externa VFU:n. Bakgrunden till kommentaren är en diskussion om den tonvikt vid <u>kvalitativa</u> mål som tandläkarutbildningen grundas på. Detta har tolkats som att <u>kvantitativa</u> mål underordnats eller tagits bort.</p>			
<p>Det framkommer upprepat i programvärderingen samt i samtal med studenter att man upplever att den kliniska träningen är begränsad och att det ibland inte är möjligt att uppnå de stipulerade minimikrav som studenterna menar finns och som framgår i en del kursplaner. Det finns definierat vilka olika moment man ska ha tränat. Studenterna beskriver att man kan avsluta termin 9 utan att ha gjort en rotfyllning på människa utan endast i klinikförberedande miljö.</p>	<p>Vi ser en konflikt i formuleringen av kommentaren. Det är inte möjligt att uppnå lärandemålen med begränsad eller ofullständig patienttillgång. Rotfyllning på patient är ett lärandemål och ett krav för godkänd kurs på termin 9.</p>	låg	NA	
6)	<i>att studenterna har inflytande i planering, genomförande och uppföljning av utbildningen</i>			
<p>Studenterna önskar att information om studentinflytande upprepades mer under utbildningen för att medvetandegöra studenterna om deras möjligheter att påverka.</p>	<p>Information om möjligheterna till studentinflytande ska förbättras och upprepas.</p>	hög	2024 / 2025	<p>Prefekt och kursansvariga</p>

En mer omfattande skriftlig programutvärdering av programenkäten på tandläkarprogrammet, inklusive analys och handlingsplan skulle kunna underlätta uppföljning av förbättringsförslag.	Analysen av skriftliga programutvärderingen ska fördjupas och åtgärdsplaner ska tas fram utifrån givna kommentarer.	hög	2024 / 2025	Programansvarig och prefekt
Det är inte alla kursgivare som kallar till återkopplingsmöte efter avslutad kurs i de basmedicinska ämnena. Kan bero på okunskap om att det ska göras eller att kursgivare/studenterna inte inser nyttan med det. Vi har tagit del av ett skriftligt dokument som beskriver hur man arbetar med åtgärdsplaner 2021/2022 utifrån resultatet av en programenkät på termin 10. Studenternas återkoppling om den kliniska träningen togs dock inte upp i dokumentet.	I alla kurser ska återkoppling till studenterna ske. Detta ska ses över och förbättras.	hög	2024 / 2025	Programansvarig och ämnesansvariga
7)	<i>att en för alla studenter tillgänglig och ändamålsenlig studie- och lärmiljö föreligger</i>			
Det finns inte möjlighet till fri träning på SIMU-kliniken.	Det stämmer, se punkt 2.	Ej prioriterat	NA	Programansvarig inklusive ämnesansvariga
Öka inslaget av preklinisk träning och med simulerade patientsituationer som förberedande	Inför VFU på termin 10 har studenterna fått både preklinisk träning med simulerade patientsituationer samt klinisk patientträning.	Ej prioriterat	NA	

moment inför VFU, eventuellt genom ändrad schemaplanering gentemot tandläkarprogrammet	Ytterligare preklinisk träning med simulerade patientsituationer inför VFU, som föreslås, är önskvärt men måste ske på bekostnad av de patientbehandlingar som dominerar undervisningsvolymen i slutet av utbildningen. Detta är inte en schemafråga utan en strukturell fråga. Å ena sidan önskas mer klinisk träning i slutet av utbildningen, å andra sidan önskas mer samtidig preklinisk träning med simulerade patientsituationer. Schemamässigt går inte detta ihop.			
Ont om platser i lunchuppehållsrummet med mikrovågsugnar under luncherna.	Antalet mikrovågsugnar har utökats i studentutrymmena.	hög	2024 / 2024	Prefekt
Studenterna önskar att Simodont nyttjas mer – dock inte för att ersätta patientbehandling utan för att mängdträna och känna sig tryggare inför patientbehandling. Även bedömargruppen ser fördelarna med ökad träning i simulatorer av olika slag, både för träning av praktiska moment och för träning av handläggning av fiktiva patientfall i en simulerad miljö.	Vi håller med helt och hållet med. Fler Simodonte har köpts in och kommer att bli en del av fler kurser.	hög	2024 / 2027	Prefekt och kursansvariga
8)	<i>att kontinuerlig uppföljning och utveckling av utbildningen genomförs</i>			

Alla kursgivare kallar inte till återkopplingsmöte efter avslutad kurs. Gäller ffa prekliniska ämnen.	Alla kursansvariga ska genomföra kursutvärderingar och återkoppla detta. Institutionsledningen tar upp detta (igen) vid ett institutionsmöte.	hög	2024 / 2025	Prefekt
Studenterna önskar att information om studentinflytande upprepades mer under utbildningen, inte bara i början på termin 1 – så man kan bidra till återkopplingen i högre utsträckning.	Information om möjligheterna till studentinflytande ska förbättras och upprepas.	hög	2024 / 2025	Prefekt och kursansvariga
En mer omfattande skriftlig programutvärdering av programenkäten på tandläkarprogrammet, med analys och handlingsplan skulle underlätta uppföljning av förbättringsförslag.	Analysen av skriftliga programutvärderingen ska fördjupas.	medel	2024 / 2025	Prefekt

Förkortningar: IO, Institutionen för odontologi; VFU, Verksamhetsförlagd Utbildning;